

Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet

Saksb.: Inger Sandnes
e-post: fmnoisa@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 40
Vår ref: 2014/6864
Deres ref:
Vår dato: 05.12.2014
Deres dato:
Arkivkode: 620

Høringsuttalelse - forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester

Fylkesmannen i Nordland har gjennomgått departementets forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester. Vi finner at forslaget er godt og har følgende kommentarer:

I punkt 3 – Gjeldende rett og praksis – vises det til at frivillige hjelpetiltak i hjemmet alltid skal vurderes før mer omfattende tiltak igangsettes. Dette følger av det mildeste inngreps prinsipp. Per i dag kan prinsippet utledes av blant annet barnevernloven § 4-12 andre ledd. For å understreke at dette fortsatt er utgangspunktet dersom en velger å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak, bør en vurdere å innta prinsippet i nye barnevernloven § 4-4 tredje ledd.

I punkt 5 – Bør adgangen til å pålegge hjelpetiltak utvides? – fremhever departementet at pålegg om hjelpetiltak må tidsavgrenses. Vi er enig i at det bør fastsettes en ytre tidsavgrensning og at hjelpetiltaket eventuelt kan forlenges med ytterligere ett år etter en ny vurdering og med nytt vedtak. En slik ytre tidsavgrensning er viktig av rettssikkerhetshensyn. Vi ser imidlertid at en ytre tidsavgrensning på ett år, ikke alltid vil være hensiktsmessig. Det vil for eksempel kunne være hensiktsmessig å ha mulighet for å pålegge hjelpetiltak i form av barnehage over en lengre tid enn ett, maksimalt to, år. Det er i alle tilfelle av stor betydning å presisere viktigheten av at tiltakets lengde skal vurderes fortløpende.

I punkt 6.1.1 – kompensierende tiltak – presiseres at listen over hvilke kompensierende tiltak det er mulig å pålegge, skal anses uttømmende. Vi er enig i dette, og mener det er viktig av rettssikkerhetshensyn. Ett av tiltakene som foreslås er opphold i besøkshjem. Tiltaket kan i seg selv være positivt, men dersom foreldrene på ulike måter spolerer gjennomføring av tiltaket fordi de er uenig i barneverntjenestens vurdering, kan det være ødeleggende for barnet. Er tiltaket ment å være en hjelp for barnet, eller et avlastningstiltak for foreldrene? En bør vurdere hvilken funksjon et besøkshjem skal ha og presisere at tiltaket alltid skal begrunnes i barnets beste. Det er viktig at betydningen av individuell og konkret vurdering i hver enkelt sak understrekes.

I punkt 6.1.2 – Omsorgsendrende tiltak – foreslås en hjemmel for å pålegge foreldrene ulike former for foreldreveiledning. Vi er usikre på effekten av foreldreveiledning overfor foreldre som ikke ønsker å motta slik veiledning.

I punkt 6.2 – Endring av vilkårene ved pålegg om tilsyn – vises det til at tilsyn i dag først kan pålegges når vilkårene for omsorgsovertakelse er til stede, og at dagens beviskrav gjør tiltaket lite egnet. Vi er enig i denne vurderingen.

I punkt 7 – Hvem skal kunne pålegge hjelpetiltak, og sanksjoner ved brudd på pålegg – ber departementet om høringsinstansene syn på dette. Av rettssikkerhetsmessige hensyn finner vi det riktig at det er Fylkesnemnda som har denne myndigheten. En slik behandling vil, som det fremheves, gi en to-trinns prosess hvor barneverntjenesten forbereder saken og nemnda pålegger vedtaket. Tingretten vil være klageinstans.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

